

Un nou atropellEl govern al servei germanòfil

S UPOSEM a nostres llegidors completament informats de tot lo ocorregut amb ocasió de la conferència que l'eximi escriptor belga Maurici Maeterlinck havia de donar a la Casa del Poble de Madrid, sobre's els horrorosos atropells que està sufrint la pobra i màrtir Bèlgica, qual acte fou sospès en virtut d'una lletra del queje del govern adressada an en Gomez Carrillo, ordre que fou atesa, puix que sinó la suspensió hauria sigut després per ordre expresa de la quefatura de policia.

Aquest ha sigut potser el mes gros atropell que ha sofert el poble espanyol per part del govern en això que'n diuen neutralitat, puix que amparant-s'hi no priva altres coses sinó tot quan pugui mortifican els germanòfils, mentres que aquestes commeten tota mena de fetxories sense que se'ls hi posi cap privació.

De aquesta proibició ne deu de protestar tot el poble concient i honrat que no vulgi sometres de cap manera a la incultura de certa gent, puix que al fi i estirant la corda fins al màxim, fins hi ha hagut una manca de cultura en aquest assumpte.

Extrat d'*El Liberal* de Madrid i per no poguer nos sostreure de fer-ho donada sa finalitat, copiem a continuació lo que devia de dir en aquella conferència, el gran Maeterlinck:

«Vais a oír el llamamiento de nuestros hermanos de Bélgica. No os diré que no tengo nada que añadir a él. Se podrían añadir muchas cosas; porque en sus reservas llenas de dignidad y en sus propósitos de no hablar más que de hechos absolutamente ciertos e indiscutibles se han quedado muy por debajo de la verdad.

Cuando un dia se conozca esa verdad entera, sobrepasarán, sin duda alguna, en honor a todo cuanto haya podido imaginarse.

En estos momentos para no exagerar y recoger sólo los datos y estimaciones más moderadas, de ochenta a cien mil obreros belgas han sido deportados: unos, a Alemania; otros, detrás del frente de batalla, para cavar trincheras. Por confesión de los mismos alemanes—notad bien esto, de propia confesión—, estas deportaciones no terminarán hasta que alcancen la cifra de 350.000 hombres. Es decir, que según sus intenciones, clara y cínicamente manifestadas, prácticamente y de hecho, será reducido a la esclavitud todo lo que queda válido de la clase obrera belga.

Y qué esclavitud!

Se creerá que todo se ha dicho y todo se ha hecho, demostrando la indignación respecto de esa abominable palabra, de la cual hemos casi olvidado su odiosa significación.

Concebimos al esclavo antiguo de Grecia o de Roma, que no era más que un animal o una cosa en manos de su dueño, el cual tenía sobre aquél derecho absoluto de vida y de muerte. Pero aquí se trata de algo muy diferente y mucho más horrible.

El amo del esclavo de otros tiempos tenía inte-

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 17 Decembre de 1916.—Núm. 168.

LA FAM

DEMA els obrers concients se manifestaran per a demanar, en primer terme, el abaratament de les subsistències.

RENOVACIÓ de tot cor se adereix a les demandes que ls explotats, tot cloguent el puny de rabi, aixequen devant la inercia dels governants espanyols que res han fet, que res faran per a solucionar cap problema, per greu que siga, si la solució no ha de beneficiar llurs particulars interessos o els de les empreses que representen, i es per xó que desalentats de questa visió que tenim dels que'ns governen, semblara poc efectiva l'ajuda que prestaran, els obrers tarragonins de totes les classes, a la vaga senyalada per demà.

Talment sora vergonyós que abandonessim als obrers amb quins estém units per idealitat i per interessos.

Treballar o no demà els obrers organitzats, equival a estar conformes en viure-morint, conformats en que els esclavitzin els que negocien amb llurs vides i de sos fills, aniquilant tot el pais de passada; això i molt més significa no ajudar amb tota efectivitat als obrers concients i dignes que, al demanar per a ells, demanaran per a nosaltres mateixos.

Mes, en el cas de Tarragona aont, dignem-ho, domina la covardia i no pas en els obrers mes manuals sinó en els de segona línia, els de comerç que estan assossiats, i voldriem no és desentenguéssin de tants primordials problemes ja que la causa es de tots, ja que'ls efectes tots els sentim.

La vaga de demà pot semblar cosa platònica, preocupació de unes hores més si les coses continuen com fins are, la vaga que ha de venir serà altra cosa mes terrible, mes gran, fortament revolucionaria, serà la *vaga de la fam* i en ella tots, tots hi serem per la força dels fets, assossiats o no, treballadors manuals, intel·lectuals i fins aquesta classe anomenada mitja que, com els obrers, també passa les angusties de la fam.

Tinguem-ho present.

L'ARMAMENT DE SOU AL CLERO I NOSTRE ARQUEBISBE

I no n'hi havia prou amb els 70 mil·lions que paga l'Estat pel sosteniment del clero, que encara s'en demana més. En aquests temps de penuria i de privacions; de crisi i de vagues forces, d'encaixament de la vida i de manca de jornals; en aquests temps que'l presupòsit nacional se confecciona amb 309 mil·lions de deficit; pròxima la fitxa de la vaga general com a protesta per l'encaixament dels queviures; en aquests temps, doncs, es demana al Estat un major esforç per al sosteniment d'aquesta remora nacional, d'aquest parassit de la humanitat, d'aquest toxina de la raça, d'aquest cancer del poble, d'aquest retràs de la llibertat, d'això que s'en diu clero...

Nosaltres ne som absoluta i totalment contraris en aquest augment.

De lo que som nosaltres partidaris es de la separació de l'Església de l'Estat i atenent a quell clero rural omple un buit allí aon no hi ha mestre—uns quants mils pobles d'Espanya—, amb tot i que aquest buit s'omple molt deficientment—hi ha que vindre

en compte que'l mestre fabrica conciencies lliures, mentres que'l clergue les fabrica amb una sèrie de prejudicis i premises perniciooses—; atenent, doncs, que omple un buit, substituir per mestres tots aquells capellans que exerceixen la missió de tals. I aleshores si que l'Estat no ha de menester, en tot Espanya, un sol element del remat del clero...

Aumentar el sou al clero ara precisament que la pauta moderna es la neutralització absoluta i radical dels Estats amb relació als sentiments religiosos del seu poble!

Nostra opinió es la mateixa sustentada al Congrés pels diputats Domingo i Castroviudo. Si el pobre capellà de llogaret no pot viure, que l'ajudi el seu prelad, qui cobra, per a no fer rès, una porció de mils duros al any...

En aquesta qüestió s'ha destacat un *leader*: l'Arquebisbe de Tarragona. Aquest arquebisbe, que fa de tot menys de tal. Aquest arquebisbe polític; representant de la força armada, representant del notariat i no sabem quantes coses més. Aquest arquebisbe, que no té altre caire simpàtic que l'esser francòfil.

Si compleix mes amb llurs deures un humil capellà de poble que no ell, per què ell ha de cobrar d'una manera explendidissima i en canvi ha de consentir que aquell pateixi privacions?

Com compleix aquest arquebisbe? ¡Aquí và una mostra!

Era aquest istiu que a Berga es coronà una Mare de Déu i com siga que aquesta coronació havia de constituir unes ceremonies fastuoses i de vanitat, allí hi acudí presurós nostre (?) arquebisbe amb tota la seva pompa per a lluir el garbo devant l'Infanta Isabel i'l ministre i una corrúa de personalitats polítiques. Era un lloc de lluïment al que ell no hi podia faltar, i no hi faltà.

Uns dies després en un modest poble de la diòcesis de Tarragona es coronà també amb modestia i poca fastuositat una Mare de Déu. Doncs bé, l'arquebisbe senta una diferenciació de castes entre les Mares de Déu i en lloc d'assistir a aital cerimonia—com era llur obligació categòrica i ineludible—lo que fa es delegar a un seu canonge i tot seguit s'embarca en un correu d'Africa per a recalcar a Melilla. ¿En tis d'una obligació del seu càrrec de pastor de l'Església? ¡I cà! A inaugurar una exposició de productes comercials. A fer discursos.

I aquest pastor cobra per serveis al culte una ratxa de mils pessetes...

¿A Tarragona? ¡No hi es mai! Es a fer d'home polític al Senat i defençar a la guardia civil i als notaris amb interminables discursos. A ocupar-se dels pobres de Madrid i no de Tarragona. A fer la vida de Gran-Hôtel i no de palau arquebisbal.

A exercir de mantenedor universal de tots els Jocs florals anodius que's fan a Logroño i Pamplona—posem per cas—i a fer més discursos i més discursos i més discursos.

I a la fi, un mal dia s'en recorda de que és pastor de l'Església per a exigir que, al temps que's respecta el seu explèndit i inútil sou, l'Estat exprimeixi més al pobre contribuent i dongui un mil·líó i mig de pessetes per al pobre capellà de poble.

I amenaça amb una llista negra per al polític que no simpatisa amb tal idea, per a, en cas d'eleccions, fer-lo ensorrar.

Pobra Espanya, si els seus representants han hagut d'arribar a ser tals per l'intervenció de la gentota de sotana!

Ja progressaria Espanya, ja, si aquest immens re-

rés en cuidar la vida, la salud y las fuerzas del miserable, que constituyan para él una propiedad, como nosotros tenemos ese mismo interés en conservar nuestro caballo o nuestra vaca. Y de hecho así ocurría, y la esclavitud antigua era, en general, menos dura de lo que se cree.

Pero en Bélgica tenemos amos que odian a sus esclavos con odio implacable, y que, como lo han probado suficientemente en otras ocasiones, sólo piensan en agotar hasta el fin, es decir, hasta la muerte, las fuerzas de sus víctimas, haciendo el cálculo que cuantos menos queden a la conclusión de la guerra, tantos menos serán sus irreconciliables enemigos.

Ved aquí en qué infierno han sido arrojados nuestros desdichados hermanos de Bélgica y del norte de Francia. Poneos un instante en su lugar, y procurad representaros con la imaginación el espantoso cuadro de su miseria injusta, de su dolor inmenso y de su sombría desesperación.

Me diréis: «¿Qué hacer? ¿Cómo ayudarles? Nada podemos en su favor.» Esto no es cierto. Esta confesión, de impotencia, no debe hacerse jamás. Se puede ayudar siempre a los desgraciados. No vienen ellos a pediros la limosna, porque saben que no sois ricos y que les daríais con la más buena voluntad todo lo que pudierais sustraer a vuestras necesidades. Pero buscan ellos, entre vosotros, algo más precioso, que no podéis rehusarles. Buscan vuestras simpatías, el impulso unánime de vuestros corazones fraternales, la certeza y la afirmación manifiesta, energética y sin cesar renovada de que en el mundo obrero de todo el Universo, los corazones de todos sus hermanos de trabajo y de miseria latén al unísono, toman parte en sus sufrimientos y reclaman, por último, la justicia y el restablecimiento del imperio de las leyes más elementales de la Humanidad.

Si sabéis querer lo que ellos hubieran querido; si la desgracia que ha caído sobre ellos hubiese pesado sobre vosotros—porque recordad que la clase obrera belga, generosa entre todas, era la primera en vibrar de indignación cuando se cometió una gran injusticia en esta tierra—; si sabéis querer lo que ellos hubieran querido, obtendréis cuanto deseáis, porque no hay potencia en el mundo que se atreva a rehusaros lo que reclameis en nombre de la justicia y del honor del género humano.

Al unir el nostre aplaudiment an En Maeterlinck per la seva necessaria labor en prò dels seus soferts germans esclavitzats per la bárbara Alemanya, protestém de la proibició de aquesta conferència i de la que havia de donar a Barcelona, pui que en aquells actes se hauria posat mes de relleu la simpatia que la immensa part del poble espanyol sent per la pobre Bélgica, la marbre.

Diada de la Llengua Catalana

HONORAR la llengua que és l'ànima de un poble, és el mateix que honorar la patria, perquè el que dóna personalitat als pobles és la llengua. Els que menyspreuen la seva pròpia parla i no senten amor per ella, no poden tampoc sentir amor per la seva patria. Atacar la llengua és el mateix que atacar la patria. Els homes, com els ocells, parlen segons la seva pròpia naturalesa. La llengua és confortada per l'esperit de la raça i adoptar una altre llengua equival a adoptar una altra espiritualitat.

Els que formem la «Nostra Parla», posem per damunt de tot l'amor a la llengua. De nosaltres brolla una mateixa parla i aquesta parla, per nosaltres la més dolça i entenedora, perquè es la nostra, ens agermana.

Gent interessada en que els pobles de una mateixa llengua visquessin distàncies espiritualment, conseguiren que no ens coneguessim i que no sentissim amor els uns pels altres. Però la dolça i gentil germana Valencia, ensenyada abans, graciosament es desvetlla i amorosida obre els braços i ofereix la seva vitalitat i la seva força als pobles germans. I

Mallorca, la illa d'or, la illa dels ensomnis i dels amors dolços, besada constantment per la mar i la llum del Sol, també graciosament es descondeix i s'adona de la seva força creadora i de la seva forta espiritualitat i vol unir-se amb les seves germanes. I el gloriós Rosselló, vol també demostrar que no s'ha extingit l'amor que sent per la llengua catalana i els seus fills mes díctes acudeixen entusiasticament a aixoplugar-se sota la bandera flameganta de «Nostra Parla».

Catalunya ha cridat les seves volgudes germanes, i aquestes han acudit amoroses a la seva crida.

Aquest any, no serà Catalunya la que honrará la seva llengua; València i Mallorca i Rosselló, també volen honorarla i conjuntament celebrar la Diada de la Llengua Catalana. Serà una festa de germanor i d'amor, despullada d'apassionament i partidisme. Els que estimen la llengua catalana, pensin com pensin i vinguin d'on vinguin; poden acudir a la festa. A tots «Nostra Parla» acullirà amorosament. No pretensem monopolitzar l'amor a la llengua i, per tant, desitgem que tothom hi signi, que tothom ens accompanyi, que tothom ens encoratgi i l'animi.

Demanem, doncs, l'adhesió a la festa de la «Diada» a totes les entitats culturals i polítiques que sentin amor per la nostra llengua i vulguin degudament honorar-la.

La Comissió organitzadora: Joaquim Givera i Sormani, Josep M. Casacuberta, Joan Vidal Salvó i Guillem Fortesa.

Les adhesions poden dirigir-se al domicili social de «Nostra Parla», Diputació, 195.

Th. Armand Ribot

A França ha estat novament frapada pel fatalisme de la mort.

Un dels seus fills emblemàtics, un dels es

perits més clars de la filosofia contemporània, acava

de morir després d'haver creat una obra ferma i fonda, d'un gran valor trascendental i humà.

El nom d'en Ribot era conegut a tot el món i adhuc entre nosaltres les seves psicologiaques eren gairebé generalment coneigudes i estudiades.

No és possible conceptualitzar la copiosa obra filosòfica d'en Ribot, com un cùmul d'investigacions fetes dins d'una escola ja establerta i consagrada. Ans al contrari, el seu més poixant prestigi, la seva marronosa força, preveu d'haverla situada fora dels carrils obligats sobre els quals rodava la psicologia de professorat o la de sectari.

En el camí de la psicologia experimental, el treball d'en Ribot ha estat el més decisiu. Es pot dir que és ell qui l'ha creada.

Tota la psicologia del segle passat, havia dut perturbadores reminiscències d'un credo filosòfic més i menys en boga. Els pensadors aplicaven al estudi de les manifestacions animiques, els mateixos mètodes abstractes i subjectius que mantenien aquella ciència en l'estat que la deixaren Sòcrates i Aristòtil.

Durant molt temps la psicologia ha sigut afiliada de l'escolasticisme o de les tendències enrevessades de l'Àlemanya, i si algun que altre ensaig es feia per a emancipar-la era tant subtí que no formava realment un veritable estat de conciència filosòfica.

En Ribot aportà amb el seu treball incansable i el seu talent inmens, innombrables factors nous que va anar descapdellant orgànicament amb tanta mestria que'n feu tot un cos de doctrina, un punt inicial de realitzacions definitives.

Arreconant l'eclecticisme acomodatiu, i sense deixar-se influir per positivismes o materialismes exacerbats ni espiritualismes a la moda, en Ribot aprengué la psicologia en els hospitals i manicomes. Totes aquelles categories, que semblen de catecisme, tot allò de memòria, entendiment i voluntat, varen ésser regirades... Tots els sentimentalismes varen reduir-se a una qüestió mecànica, i l'estudi seriós i reflexiu, l'observació directa a la llum de les ciències físiques i patològiques va anar aixamplant

d'una manera prodigiosa els límits d'una altra ciència que no ns havia semblat mai que ho fora.

L'ànima davant de l'escalpell, anava materialitzant-se, prenia forma i perdia la seva unitat espiritual que tant preconitzaren els filòsufs de la edat mitja.

Els misteris tenebrosos de l'existència íntima anaven aclarint-se poc a poc com si una llum de magia els il·luminés amb una escrutadora i obsessiònant persistència. I tot això era solament degut a que un psicòleg havia anat a retrobar la seva ciència a l'únic lloc on podia estar-hi.

En Ribot havia fundat la célebre *Revue philosophique de la France et de l'étranger*, on han tingut una alta repercussió les manifestacions capitals de la cultura moderna.

A partir de l'«Heredite psicològique», en Ribot fou consagrat com un innovador en el terreny de la filosofia. Les obres que seguiren, poc després com «Malalties de la memòria, de la voluntat i de la personalitat», es posaren al capdevant de tots els pensadors d'Europa, a mida que la seva originalitat se anava destacant vigorosament amb trets de geni.

Entre les moltes altres obres que en Ribot donà a llum són especialment remarcables «La Psicologia de l'atenció», «L'evolució de les idees generals», «Assaig sobre la imaginació creadora», «La lògica dels sentiments», «Assaig sobre les passions», «Problemes de la psicologia afectiva», etc.

Tots els aspectes de tots els problemes psicològics foren estudiats amb una minuciositat escrupullosa i amb una atenció profunda i sapient. Són innumbrables les fórmules noves amb que enriquí els estudis psicològics, i sumament brillants i originals els punts de vista que escullí i els horitzons que va anar desembocant.

A l'impuls del seu talent de creador, la psicologia aixampla els seus anells i s'adorna amb noves galanes i nous descobriments. La patalogia, la antropologia, la histologia s'han vist incorporades definitivament a les ciències de especulació.

El dolor que França ha sentit per la mort de aquest fill il·lustre, l'hem sentit igualment nosaltres. Tots els pobles cults, fins aquells que avui se batent contra la França, tindran un moment de reculliment i de pena, quan pensin en l'home extraordinari que acaba de deixar-nos per a sempre.

El dolor que França ha sentit per la mort de aquest fill il·lustre, l'hem sentit igualment nosaltres. Tots els pobles cults, fins aquells que avui se batent contra la França, tindran un moment de reculliment i de pena, quan pensin en l'home extraordinari que acaba de deixar-nos per a sempre.

Dugues gerarquies

NACIONALITZACIÓ de les mines de carbó, a Anglaterra; projecte de nacionalització, també, de la riquesa del subsol, a França...

Això demostra i posa clarament de manifest que els teoritzats del socialisme no han propagat en valldurs idealitats, ni tampoc aquestes, denen estar tan allunyanes de la realitat com els porucs esperits conservadors, conservadors en la més dolenta acceptació de la paraula—han tingut interès en fer veure.

Aquestes derivacions socialitzants que, als sinus dels Estats dels països en guerra, van manifestant-se, són la demonstració clara i explícita, de les salubrables solucions que, en temps normals, l'entronitzament del socialisme produuria, per als molts i molts conflictes que, a les internes organitzacions polítics dels pobles, traspassen i alteren la plàcidesa de una vida social que hauria de desplegar les seves més complexes manifestacions de acord, sempre, amb les més humanitaris i justicieres concepcions que la bondat social anés creant,

Que ara, en temps de guerra, de guerra cruenta i paorosa, els Gòvers dels pobles que guerregen-s'adonin que és factible la introducció, al regne dels mateixos, de lleis i prescripcions socials que suposen la intromissió de l'Estat en qüestions i afers, fins ara ben poc, d'explotació i usos fruit purament individualista, és cosa que fa ressaltar, encara més, tot l'immens valor ideal que porten adherit al llur contingut els principis socialistes rebutjats i anatematitzats per tota la burgesia, per tot el panxamentisme, per tots els xovinistes del món...

S'ha evidenciat, ara, en els presents instants de angoixa mundial, la gran virtualitat de les aspiracions que persegueix assolir el socialisme modern, evidenciant-se, també, la feblesa dels vells procediments de governament burgès, als quals, pel que va veient-se, no se'ls atorga altre valor, inclòs per la mateixa burgesia, que el valor fictici que per a nosaltres han tingut sempre.

La guerra de ara, tal com tantes vegades ja s'ha dit, es caracteritzarà per les fortes afirmacions nacionalistes i socialistes que al món quedarán instintives.

Els drets nacionals dels pobles hauran d'ésser ampliament regoneguts, com també regoneguts i emparats hauran d'ésser els drets dels homes, si no es vol viure en una permanent i inacabable sèrie de revoltes promogudes pels homes i pels pobles que han sigut, que són, sacrificats, en ares de un idealisme—l'idealisme de vèncer i anorrear per sempre l'espiritu brutalment imperialista—que els homes dels estaments productors, sobre tot, han de sentirlo, perquè aquest idealisme, malgrat l'horrorós vessament de sang que suposa, representa la força que empeny la societat, la societat burgesa, cap al nou règim socialitzador, en absolut, de tots els mitjans de producció de totes les energies socials i humans.

Aquesta nacionalització de les mines de carbó angleses i el projecte de nacionalització minaire presentat a la Cambra Francesa pels diputats Theo Bretin i Bouvier, així com també la intervenció del Governament de la França republicana a la limitació del luxe i les vanes ostentacions de la vanitat burgesa, denoten que els sentiments de humanitat van penetrant endins, ben endins, dels nomenats organismes directors dels pobles, deixant-nos entreveure, per a un proper esdevenidor, la silueta de una nova organització polític social que canviará totalment, humanitzant-la, la faiçó d'estar constituida la societat.

Fins ara, han predominat les jerarquies capitalistes; començarà, pròperament, el domini de les jerarquies simplement humanes.

Per alguna cosa la sang s'escola pels camps de batalla europeus, i per alguna cosa, també, aquella sang és vessada, en més gran quantitat, pels que no tenen altre patrimoni que un patrimoni ideal, rumbert de bells sonnis i exuberant de ansies dignament lliberadores i enaltidores del concepte en que avui es té als homes...

(De *La Nació*).

MARGINAL

La Pau?

JINDUPTABLEMENT, el mon enter ha sofert una sortegada, entare que per uns instants, al rebrer les noves en que ens diuen que Alemanya i ses aliades demanen la Pau, a fi de no ésser responsables devant tot el mon, de lo que pugui vindre en l'esdevenir. Hi ha que confessar que aquesta es una nova habilitat de les potències centrals a agregar a les moltes seves que han empleiat durant el transcurs de aquesta hecatombe europea.

Més, tenim la seguretat absoluta, i quan menys es aquest el nostre pensar, que Alemanya, malgrat els seus sentiments (?) humanitaris que tracta de demostrar ara al demanar la Pau, no'ls voldràn admetre els seus enemics, els Aliats, com tampoc en lloc del mon els voldràn tindre en compte, ja que a la lleugera se veuen els fins que persegueixen els imperis centrals, que no son altres que l'evitar el desastre final que a la força té de venir; heu's agut tot. No es fa una vaga afirmació, no, al dir que vindrà un desastrós acavament per a l'Alemanya, puix que ben demostrat està que, quan mes temps duri la guerra més efectiva es la probabilitat del triomf dels Aliats per estar aquells de cada dia en majors i millors condicions que no avans, mentres els alemanys, quan menys, han de trobar-se amb la carestia de homes.

Tot això es lo que'ns sugereix davant la nota dels imperis centrals al demanar la pau i encare ens ha fet refermar al llegir el

«Daily Express» que a Hamburg hi han hagut greus desordres uns dies avans de demanar la pau, en una manifestació de més de 20.000 persones i que de les colissions, entre morts i ferits, hi haguèren més de mil víctimes. Es un factor digne de tindre-s en compte.

I en quan a les condicions, que fins ara es coneixen, que Alemanya estableix per a la pau desdiuen molt de les pretensions que fins avui havien demostrar tenir els teutons. Ja no es indispensable per a la vida d'Alemanya apropar-se al Canal de la Manxa per Flandes; ja no's parla de l'anexió de Bèlgica, sinó de sa restauració, encare que no's digui de com serà restaurada. I's parla de la independència de Polònia i de Lituània; però sols de la Polònia russa, sens indicar res de les dos tercieres parts restants sotmeses a Alemanya i Àustria. Alemanya se dona per satisfeta amb que Àustria, dominida per ella, se fassi mestressa de Servia i que Bulgaria i Turquia, països feudatoris d'ella, li garantizzin amb sa existència i engrandiment la expansió cap a Orient.

Repetim que la proposició de pau que ha fet Alemanya tendeix solsament a aguantar un xic als pacifistes del interior i a alentar als de fora de lli.

De que la iniciativa d'Alemanya no es sincera ni acceptable ho pregonja ja la premsa de tot el mon.

Verdaderament, la generositat teutona no es més que un nou escarni a la humanitat, ja fortament ferida per les seves ferocitats comunes fins ara.

POL·LUX.

La qüestió del joc

SEMBLA que a la fi haurém sigut escoltats pels cridats a fer-se'n eco de les nostres justes queixes; emprò sentim moltíssim que no hagi sigut finses are i que per això hagim tingut de apelar a altre gent de fora de aquí, es a dir, extraiar lo que no era menester sortit de Tarragona.

De moment ens mostrém satisfets, puix que sembla va a seguir per bon camí aquest assumpte que tant havia i té intrigat a bona part del ciutadans me tarragoni.

I si no seguis la iniciada bona ruta RENOVACIÓ tornaria a insistir en lo mateix, amb major braositat si cap, deixant de banda els bons concells i precs de aminorament que se han fet a bons amics nostres.

SONET

L'amor volguda

Sota'ls rulls de ta negra caballera,
el lliri de ton front, llença un perfum
i'ls teus ulls, com un sol de primavera,
inonden la meva ànima de llum.

Ta cara somrossada i riallera
la veig de dolços somnis al vesllum,
i t'oviro tant pura i encisera,
que mon cor, per aimarte, se'm consum.

Jo vull ser qui en un jorn, aimada mía,
tos llavis despontelli en l'armonia
de les notes dolcissimes d'un bés.

I si tu'm dons l'amor que'n ton cor nia,
t'obrirán els meus braços amplia via
i amb ells t'enllaçaré, per sempre més...

SALVADOR ESTREM.

Tarragona, Desembre 1916.

Junta d'Obres del port de Tarragona

ANUNCIO

Pel present se fa públic que'l dia 18 del corrent, a les nou i mitja del matí, baix la presidència de la Comissió nomenada al efecte i amb assistència de Notari, se celebrarà en el Saló de Sessions del domicili de aquesta Corporació, Orient, 2, el sorteig públic per a la amortització de norantauna obligacions del empréstit de aquesta Junta, de conformitat a les bases i quadros de amortització i interessos, aprovat per la Superioritat.

Tarragona 11 de Decembre de 1916. - El President, ANSELME GUASCH. - El Secretari-Comptador, FRANCISCO IXART.

NOVES

La Junta Directiva del Centre Industrial en sessió ordinaria celebrada el dia 11 acordà convocar als Presidents de totes les entitats de nostra ciutat a la reunió que se celebrarà avui, a les cinc de la tarda en el local de dit Centre, per a tractar del importants problemes plantejat amb motiu de la projectada supressió del gas per a calefacció que per a dintrar poc temps anuncia el «Gasometre Tarragonense».

Ja era hora que'l Centre Industrial se decidigués a prendre la iniciativa de la campanya que cal emprendre per al mentat assumpte que intriga de debò a tot Tarragona, cosa que podia haver fet mes aviat puix que de sobrat sab el Centre que amb això hi tindrà al seu costat a tot el veïnat de nostra ciutat i per tant un fàcil èxit i amb possible bon resultat.

Per a dijous està anunciat en el Coliseo Mundial el benefici per al aplaudit actor En Salvador Cervera qui dedica la funció al «Orfeó Tarragoní», posant-se en escena per tota la companyia que dirigeix En Mántua la bonica comèdia del malanguanyat Eduard Coca i Vallmajor «Gent d'ara», en dos actes.

Després tindrà lloc la estrena de la comèdia en un acte del nostre Vazquez, titulada «La ma de la noia» quina obra segons referències que tenim, es una de les produccions de mes valua del nostre amic per lo que es de suposar tindrà novament de poguer aplaudir i celebrar les bones pensades amb que ja ens té acostumats En Vazquez.

Tenint en compte el cartell que, com es pot veure està compost tot ell de obres catalanes, i a la vegada la atenció que ha tingut l'actor Cervera de dedicar-la a la nostra primera entitat cantaire, creiem proporcionarà un bon plé al Mundial en la nit del dijous.

El quadern de la *Lectura Popular* de aquesta setmana publica «A casa l'Alcalde» del escriptor V. Brosa i Sangerman.

Tarragona : Imp. Llorens i Cabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA - de la :
Vda. de Baldomer Baró

— Plaça del Rei, 7 i 10 —

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den

PAU RUIZ

: Sastrería : de :

Francesc Gabriel

La casa de mes novetats :: Trajes a mides de 40 pessetas :: Perfecció i economia

Plaça de la Font, 14
TARRAGONA

CLÍNICA CONSULTORI

per a les malalties de la dona, vías urinàries, cirurgia operatoria i parts. Aplicació del 606 : Electroteràpia en totes sas formes. Depilació elèctrica i Masatje vibratori : Tractament especial per a la bellesa de la dona, arrugas, obesitat, etc., etc.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADÁ

Consulta de DEU a DOTZE i de CINQ a SET : dies festius de DEU a DOTZE : Pels pobres gratuita els DILLUNS, DIMÈCRES i DISABTES

Rambla S. Joan, 90, entre sol Teléfon 231

P. Lloret Ordeix ADVOCAT

Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 7

Tarragona

Telefon, 95

FABRICANTS:

HIMALAYA

El rei dels
licars estomacals

Fills de Joan Vilà Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en

l'Exposició
de Buenos Aires.

Demanar-lo en els cafès i pasteleries

Gestió i intervenció d'ope-

racions bancaries

Indicat per a casaments,

ORDRES DE BORSA

batetjos i banquets

Sastrería

Novitat

Lluís Muntserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

OPCIONES

Casa Lliteras

Recomana al públic

sos acreditats Cafés

Torrefigació diaria

Gran assortit de articles

del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la

calitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3 a mescida

TARRAGONA

TELÉFO

214

STOCK

Michelin i Dunlop

Accessoris i peçes soltes per a

Bicicletes, Motocicletes i Automòbils

Oils lubrificants, betzines i bujies.

Vulcanització i venda de Neumàtiques i càmares per a tota classe de

Autos

Despaix i Exposició: MASDEU i C.

Unió, 32. Teléfon 259

TARRAGONA

TELÉFO

214

COLMADO CENTRAL

FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, fiambreres, conserves, vins, xampanyes i tota classe de comestibles

UNIÓ, 28 — TELEFON 245

TARRAGONA

PAPERERIA EFECTES D'ESCRITORI

JOAN M. PINOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Teléfon 181

Gran assortit en llibres ral·lats de totes menes i tamanys : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-carxes : Copiadors etc. : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i àlbums per a les mateixes

PREUS SUMAMENT BARATS

MENJADORS DEL JARDÍ

FRANCISCO LÓPEZ

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

TELÉFO

214

Hotel Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

I AUGUST, 26

TARRAGONA

Petit Versalles Bar de Moda

Refrescos - Café - Líquids - Dolços

Explendid servei
de Restaurant :

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambla San Joan, núm. 49

Teléfon, 242

Tarragona

FRANCISCO COCA

Lo millor en comestibles

RAMBLA CASTELAR, 24

TELÉFO

214

Corbates i articles para home

Gilabert Germans

PREUS BARATS

Sabatería "La Mariposa"

— DE —

Joan Domenech

TELÉFO

214

Calçats econòmics, a mida i de luxe

PREUS FIXOS

Grans existències de totes mides i classes.

Carrer Major, 2

Tarragona

Fàbrica de Braguers — I DE — Aparatos Ortopèdics

(TRENCATS)

EL BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTS ERAT es

el mes practic i modern per a la retençió i curació de les hernies per

cròniques i rebels que siguin.

Grans existències de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació

de les hernies de la infància i tot lo

concernent a Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALS

CASA MONTSEBBAT

UNIÓN, 34 — TARRAGONA

MOSTELLE — (RAIMOST) —

Suc de raïms sense alcool

The Grape Juice C.º L.º

Londres i Tarragona

El Vermouth més

higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescència

Se ven per tot arreu

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos — — Articles per a Sports

Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona